

2021Z15943

Vragen van het lid **Eppink** (JA21) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de aanpak van de stikstofproblematiek naar aanleiding van de beantwoording van schriftelijke vragen van het lid Eppink naar aanleiding van de technische toelichting op 12 mei 2021 aan de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de aanpak van de stikstofproblematiek* (ingezonden 20 september 2021).

Vraag 1

Is het mogelijk de emissiedata in plaats van op het jaar 2018, wat het geval is met AERIUS Monitor 2020, te baseren op het jaar 2019 of 2020 (wat van belang is omdat de sector van de veehouderij in de afgelopen jaren is gekrompen, wat doorwerkt in de verhouding die de stikstofdepositie uit het buitenland levert ten opzichte van binnenlandse bronnen)?

Vraag 2

Welke concrete maatregelen gaat Nederland inzetten om de voor de buitenlandse depositie gestelde doelen in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering af te dwingen en welke nadere onderbouwing kan worden gegeven voor de niet onderbouwde aanname van een daling van 20% in 2030?

Vraag 3

Geeft u een feitelijk juist beeld van de stikstofdepositie in mol per hectare per jaar over heel Nederland, nu het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) met het AERIUS-model alleen de depositie voor de stikstofgevoelige natuur in de Natura 2000-gebieden uitrekent en geen enkele rekening houdt met de depositie, die er toch zonder meer is, op stedelijke gebieden en landbouwgronden en kunt u bij het berekenen van de depositie over heel Nederland ook gebruikmaken van actuele data uit 2019 of 2020 in plaats van uit 2018 (daarbij rekening houdend met het pakket bronmaatregelen van de structurele aanpak)?

Vraag 4

Erkent u dat de depositie van NH_3 uit veehouderijbedrijven op slechts maximaal 350 meter afstand van de bron meetbaar is, waarbij een nauwkeurige meting kan plaatsvinden op een afstand tot 150 meter van de bron, waardoor het opkopen van zogenaamde piekbelasters onzin is, althans een

ingrijpende optie is waartoe pas zinnig kan worden overgegaan na nader onderzoek over het feitelijk correct kunnen vaststellen van de depositie?

Vraag 5

Waarom neemt u een enorm, niet te rechtvaardigen risico met het investeren van grote sommen belastinggeld in bijvoorbeeld opkoop zonder dat de bestaande en erkende grote onzekerheden over metingen van deposities en gevolgen van de maatregelen voor de omgevingswaarden zijn gereduceerd tot waarden die fluctueren binnen bandbreedtes waarbinnen sprake is van een redelijke mate van zekerheid van de werking van maatregelen in plaats van dat deze berusten op grote onzekerheidsmarges?

Vraag 6

Hoe zijn de grote onzekerheden en ruime marges in de depositieberekeningen juridisch sluitend te herleiden tot de Habitatrichtlijn en dan met name artikel 6, lid 3 daarvan?

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe het valt te verantwoorden dat publieke middelen worden besteed aan maatregelen die berusten op depositiemetingen uit het verleden die niet zijn gekoppeld aan onderzoek naar de bronnen van deze depositie?

Vraag 8

Wanneer komt de rapportage beschikbaar van het beeld in een beperkt aantal natuurgebieden van de stikstofconcentraties in de verschillende milieucapartimenten (bodem, lucht en water) en de samenhangende analyse, verricht door het RIVM in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat?

Vraag 9

Kunt u aangeven welke publicatie of publicaties voor de onderbouwing zorgt of zorgen van het vaststellen van kritische depositiewaarden (KDW's), gelet op het gegeven dat een voor de omgevingswaarden en stikstofdoelstellingen zo wezenlijke vaststelling transparant en gericht te herleiden dient te zijn tot wetenschappelijke bronnen, wat uiteraard iets heel anders is dan het onwetenschappelijke schot hagel van «vele publicaties»?¹

Vraag 10

Hoe kunt u de stelling overeind houden dat de landbouw met 29% voor de meeste gerapporteerde drukfactoren zorgt, gelet op de verwevenheid met natuur en platteland en tegenover 71% van de drukfactoren die niet aan de landbouw is gerelateerd? Hoe is de discrepantie te verklaren van de drukfactor van slechts 3% die aan het buitenland wordt toegerekend, terwijl hetzelfde buitenland voor 35% van de depositie verantwoordelijk is?

---

¹ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3932